

EXPUNERE DE MOTIVE

Comunitatea internațională își manifestă îngrijorarea față de amploarea fără precedent pe care a luat-o criminalitatea organizată, fenomen ce tinde să erodeze bazele sistemului economic și să afecteze instituțiile fundamentale ale statului de drept. Capacitatea de coordonare, specializarea, folosirea pe scară largă a șantajului, amenințării, violenței și corupției au permis grupurilor infracționale organizate să acumuleze o forță economică redutabilă și o influență politică de necontestat, afectând în mod grav viața socială.

La 15 noiembrie 2000, la New York, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a adoptat Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, precum și două protocoale adiționale, respectiv Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special a femeilor și a copiilor, precum și Protocolul împotriva traficului de migranți pe calea terestră, a aerului și pe mare.

Adoptarea unor astfel de documente în cadrul Organizației Națiunilor Unite reflectă preocuparea constantă a acestui înalt for internațional pentru găsirea unor soluții care, prin armonizarea legislațiilor naționale, să permită promovarea unei politici penale comune de către statele membre, în vederea prevenirii și combaterii criminalității transnaționale organizate.

La 14 decembrie 2000, România a semnat, la Palermo, Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, Protocolul adițional privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special a femeilor și a copiilor, precum și Protocolul adițional împotriva traficului de migranți pe calea terestră, a aerului și pe mare.

Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate și cele două protocoale adiționale semnate de România reprezintă instrumente internaționale deosebit de importante în lupta împotriva criminalității transnaționale organizate, acestea conținând reglementări avansate, determinate de cerința adaptării mijloacelor de luptă la noile forme și modalități organizate de săvârșire a infracțiunilor.

În vederea reprimării actelor de criminalitate organizată se impune, pe lângă ratificarea Convenției Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate și a celor două protocoale adiționale semnate de România, elaborarea unui act normativ care să asigure, pe de o parte, crearea cadrului juridic corespunzător în domeniu, iar pe de altă parte, transpunerea în dreptul intern a prevederilor documentelor juridice internaționale menționate.

Acest proiect de act normativ este înscris în Programul acțiunilor prioritare pentru pregătirea aderării României la NATO (adoptat de Executiv și C.S.A.T. în luna aprilie

2002), având ca termen pentru intrarea în vigoare data de 15 septembrie 2002. În considerarea importanței cu totul deosebite a lucrării, de referință, pentru România, precum și a faptului că Parlamentul intră în vacanță în lunile iulie-august și ținând seama de necesitatea respectării termenului de intrare în vigoare a viitorului act normativ, se impune adoptarea de către Guvern a unei ordonanțe de urgență.

În acest scop a fost elaborat **prezentul proiect de lege privind prevenirea și combaterea criminalității organizate**, care instituie măsuri specifice de prevenire și combatere a acestui fenomen, atât la nivel național, cât și la nivel internațional.

Prezentul proiect de lege prevede, în **Capitolul I**, sensul pe care îl au anumiți termeni și expresii, cum ar fi grupul infracțional organizat, definit ca fiind grupul structurat, format din trei sau mai multe persoane, care există pentru o perioadă de timp și acționează în mod coordonat în scopul comiterii uneia sau mai multor infracțiuni grave pentru a obține direct sau indirect un beneficiu financiar sau alt beneficiu material. De asemenea, proiectul definește noțiunea de "infracțiune gravă" și "informator".

Capitolul al II-lea din proiect cuprinde dispoziții referitoare la prevenirea criminalității organizate, instituind, printre altele, în sarcina instituțiilor cu atribuții în prevenirea și combaterea criminalității organizate, obligația elaborării și aplicării Planului național de acțiune pentru prevenirea și combaterea criminalității organizate, a efectuării de studii periodice în scopul identificării cauzelor care determină și a condițiilor care favorizează criminalitatea organizată și inițierii unor campanii de informare privind acest fenomen, în cadrul Comitetului Național de Prevenire a Criminalității, înființat prin Hotărârea Guvernului nr.763/2001.

Capitolul al III-lea cuprinde dispoziții referitoare la incriminarea inițierii sau constituirii unui grup infracțional organizat, ori a aderării sau sprijinirii sub orice formă a unui asemenea grup, respectiv la aplicarea regulilor de la concursul de infracțiuni dacă, în cadrul grupului infracțional organizat, sunt comise infracțiuni grave.

Acest capitol cuprinde, de asemenea, dispoziții referitoare la introducerea unor cauze de impunitate sau de reducere a pedepsei, pentru persoanele care denunță autorităților existența unui grup infracțional organizat sau facilitează identificarea și tragerea la răspundere penală a membrilor unui asemenea grup.

Capitolul al IV-lea conține dispoziții procedurale, necesare desfășurării în condiții optime a activităților de combatere a criminalității organizate. Astfel, este extinsă sfera bunurilor care provin din infracțiunile grave săvârșite în cadrul grupurilor infracționale organizate și care sunt supuse confiscării. Dispozițiile privind confiscarea asigură și transpunerea în dreptul intern a prevederilor în materie ale Convenției Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate. De asemenea, sunt prevăzute activități specifice care pot fi desfășurate de organele de urmărire penală în scopul strângerii de probe sau al identificării făptuitorilor, când există date sau indicii temeinice că se pregătește comiterea unei infracțiuni din domeniul criminalității organizate. Asemenea activități sunt: punerea sub supraveghere a conturilor bancare și a conturilor asimilate acestora; punerea sub supraveghere a sistemelor de comunicații; punerea sub

supraveghere și/sau accesul la sisteme informaționale. Este reglementată, de asemenea, posibilitatea recompensării financiare a informatorilor.

Conform dispozițiilor **Capitolului al V-lea**, destinat cooperării internaționale, Ministerul de Interne, Ministerul Justiției și Ministerul Public cooperează în mod direct și nemijlocit, în condițiile legii și cu respectarea obligațiilor decurgând din instrumentele juridice internaționale la care România este parte, cu instituțiile având atribuții similare din alte state, precum și cu organizațiile internaționale specializate în domeniu. Cooperarea poate avea ca obiect, după caz, asistența judiciară internațională în materie penală, extrădarea, identificarea, blocarea, sechestrarea și confiscarea produselor și instrumentelor infracțiunii, desfășurarea anchetelor comune, schimbul de informații, asistența tehnică sau de altă natură pentru culegerea și analiza informațiilor, formarea personalului de specialitate, precum și alte activități necesare îndeplinirii scopului urmărit.

În **Capitolul al VI-lea**, destinat dispozițiilor finale, în vederea asigurării unui cadru legal intern unitar în domeniul combaterii criminalității organizate, se aduc modificări unor acte normative cum sunt: Legea nr.2/1998 privind prelevarea și transplantul de organe și țesuturi umane sau Legea nr.143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri.

De asemenea, pentru transpunerea corespunzătoare în dreptul intern a prevederilor Convenției Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate și a Protocolului adițional împotriva traficului de migranți pe calea terestră, a aerului și pe mare, se aduc modificări Ordonanței de urgență a Guvernului nr.105/2001 privind frontiera de stat a României.

Același capitol reglementează modalitățile de asigurare a fondurilor necesare pentru desfășurarea activităților de prevenire și combatere a criminalității organizate, precum și modul de recompensare a lucrătorilor din structurile specializate pentru activitățile deosebite desfășurate în vederea combaterii criminalității organizate.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care îl supunem PARLAMENTULUI spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art. 74 alin. (3) din Constituția României.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NASTASE